

[Transcript] DS Vandaag / Het klimaatkookpunt lijkt bereikt, maar we kunnen het nog keren

Het is 21 augustus.

Ooit was Lahaina de hoofdstad van het Koninkrijk van Hawaï,
maar een vuurstorm legde de oude stad twee weken geleden in de as
en kostte aan meer dan honderd mensen het leven.

Het was lang niet het enige gevolg van de klimaatcrisis dat we deze zomer zagen.

Overal deed de natuur aanpezig voor en we zagen temperaturen kort sneuvelen.

Is dit nu echt het nieuwe normaal en hoe kunnen we in deze tijden nog klimaatoptimist zijn?

Dit is vandaag de dagelijkse podcast van de standaard.

Ik ben Alexander Lippenveld.

Ik heb het worst verkeerd.

Ik heb het nog nooit gezien.

Alleen is het gebouwd.

Het is zoals op fogelijpen.

Oh my God, kijk naar de hoogte.

Oh my God.

Dit ziet er als bagdad of iets.

De beide deel.

Toen de linker en de rechter op de lucht.

De lucht begint te komen,

de lucht begint te gaan.

Het was gewoon zoveel smaken.

Je konden niets zien.

En dan de lucht die nog op de lucht was.

En onze huis was helemaal flat.

Het looked like a bomb went off.

Ik dacht dat het tijd was voor de smaken te gaan.

We konden niets zien.

We gingen weer een beetje terug.

En het is een warzone.

Ik heb nooit iets zoals dat gezien.

Je hebt de voorbije week in de klimaatramp

op de eilande groep Hawaï opgevoegd.

Daar zijn ze de doden nog steeds aan het tellen.

Inderdaad, momenteel zijn er minstens 111 mensen gestorven.

Maar dat docental zal hoogstwaarschijnlijk nog stijgen
en aanzienlijk stijgen.

Als we weten dat er 2200 gebouwen zijn vernietigd,
waarvan het meer en deel woningen zijn.

En ook als we weten dat de zoektochten naar de lichamen
nog steeds bezig zijn.

En het is nu al de doodelijkste bosbrand in de VS, geloof ik.

Als we kijken naar de gegevens van de National Fire Protection Association,
zit het nu al bij de doodelijkste 10 bosbranden

[Transcript] DS Vandaag / Het klimaatkookpunt lijkt bereikt, maar we kunnen het nog keren

sinds 1871, waarvan vier ervan na 2017 plaatsvonden.
Er is vooral wat mis gegaan in het waarschuwingssysteem.
Dat klopt. Er is heel veel kritiek.
En heel snel ook na die bosbranden is er al een gerechtelijk onderzoek gestart.
Vrijdag stapte ook het hoofd van de rampenbestrijding op vanwege gezondheidsproblemen.
Maar ook hij kreeg veel kritiek.
Waar ging het fout?
Eenderzijds waren er al wetenschappers die in 2020 een rapport naar buiten brachten met een waarschuwing dat er heel grote bosbranden kunnen plaatsvinden in West Mawi, waar het er dus nu ook hebben plaatsgevonden.
En Mawi is een eiland dat zich daar deel op heeft voorbereid door sirenes te plaatsen die mensen moeten waarschuwen voor natuurrampen.
Maar die zijn stil gebleven tijdens deze bosbranden.
In 2019 waren er al heel hevige bosbranden in Mawi.
En toen was het nutzbedrijf Hawaiian Electric dat ze iets moesten doen aan een stroomkabel zodat hij minder wonken zouden afgeven en dus geen brand zouden schieten.
Dat bedrijf heeft daar eigenlijk te weinig aan gedaan en heeft zich vooral gericht op schone energieleveren waardoor dat dat probleem zijn zin niet helemaal is verholpen.
Want de elektriciteit is nu ook helemaal uitgevallen waardoor ze ook die waarschuwingssignalen niet konden verstuurd worden.
De bosbranden begonnen net na middernacht.
Wat er dus is gebeurd is dat heel veel mensen geen waarschuwing hebben gekregen.
De meeste mensen zijn gewoon blijven slapen eigenlijk.
Ze begonnen het pas te beseffen als de brandalarm in hun eigen woning afging of als ze de rookwolken zagen.
Ja, oké, met ramsalige gevolgen vandaag.
Het was niet zomaar een bosbrand zoals we die vaker zien.
Het was van een heel andere soort.
Het wordt een Firestorm zelfs genoemd.
Ine, wat is dat juist?
Ja, dus de klassieke bosbranden zoals we bijvoorbeeld in Rodos hebben gezien hier in Europa.
Of in Portugal, die vinden vooral plaats in de natuur.
Maar die Urban Firestorm, dus een stedelijke vuurstorm

[Transcript] DS Vandaag / Het klimaatkookpunt lijkt bereikt, maar we kunnen het nog keren

zoals experts dit hier noemen,
betekent eigenlijk dat het vuur zoals Samira vertelde
begint ergens in een bos door omgevallen elektriciteitskabels
of door een sigaret die weggegooid wordt
of een blikseminslag kan van alles zijn.
Maar door de onderliggende condities die daar
op Hawaii ondertussen zo heet en zo droog zijn,
heeft die bosbrand zo'n grote intensiteit gekregen
dat hij eigenlijk op het moment is beginnen overslaan
op de bewoonde wereldeis, op de huizen.
En normaal, vaak bij bosbranden, is menselijke infrastructuur wegen, huizen,
bruggen, andere infrastructuur geldt vaak als een buffer.
Ja.
Als een brandgang binnen.
Maar als die brand zo hevig en zo heet worden,
dan kan het zijn dat eigenlijk auto's, huizen enzovoort
als brandversneller net gaan werken.
Dus je hebt hier ook gezien dat de brand is overgeslagen van huis tot huis
zoals in een klassieke bosbrand, de brand van boom tot boom springt.
En je ziet dat trouwens nu ook in Lahaina,
er wonen daar 12.000 mensen en 80 procent van die stad
is inmiddels volledig vernietigd door die vuurstorm.
Ja.
En waarom was die brand dan zo heet op Maui?
Ja, intuïtief gezien zou je denken, ja, Hawaii,
een tropisch, een eerder vochtig klimaat.
Dus we associeren Hawaii niet met bosbranden, met droogte.
Ik denk dat de toeristen die daar naartoe gaan dat ook niet doen.
Een heel ander beeld van die eilande groep.
Maar uiteindelijk is Hawaii al een heel eiland,
niet meer die tropische eilande groep van waleer.
Ook Hawaii is door de klimaatverandering veel droger geworden.
Je hebt er ook het probleem van uitgeheimse vegetatie,
grassen die daar zijn aangeplant,
die ook als brandversneller hebben gewerkt.
Dus de onderliggende condities zijn veranderd.
Het is heeter, het is droger,
waardoor bosbranden daar ook heel snel kunnen verspreiden.
Hawaii wordt, sommige delen daarvan zijn echt een kruidvat geworden.
Ja, ja.
Het is heeter, het is droger, maar er was er ook nog een cycloon.
En dan bij een cycloon die een enorme windsneleden
met zich mee heeft gebracht,

[Transcript] DS Vandaag / Het klimaatkookpunt lijkt bereikt, maar we kunnen het nog keren

waardoor die heete lucht en die vuurzee zich ook nog eens veel sneller heeft kunnen verspreiden. Door de cycloon, zeggen sommigen ook, zouden die elektriciteitscables waar Samira het over had ook omgevallen zijn van... Het is altijd een samenspel. Maar je ziet ook bij die natuurampen dat heel veel verschillende elementen op elkaar beginnen inspelen. Ja, oké. Hawaï is niet de enige plek waar we dat niet zouden verwachten inderdaad, er zich klimaatrampen voordoen of deze zomer toch? Ja, als je alleen al kijkt in Latins-Amerika, zijn er een paar voorbeelden die heel erg opvallend zijn. Je hebt het regenwout uit de Amazonen. Een regenwout brandt normaal niet uit zichzelf. Dat brandt omdat soja-producenten en veeboeren in de droge seizoenen dus de boom omhakken en dan branden aan richten om het hout op te fikken eigenlijk. Maar wat je nu ziet is dat die branden die door de mensen worden aangesloten ontsnappen in het bos ook daarweer omdat het regenwout hele stukken daarvan zijn heel droog geworden. Hele stukken regenwout zijn in wezen geen echte regenwout, niet meer. Maar een bos in verval. En daar kan een brand in ontsnappen. En wat je ziet is dat in het regenwout onder de bladerdek waar we satellietbeelden het ook niet kunnen zien, vuren smeulen en dan terug opladen. Dus dat is zeer atypisch. Je hebt daar trouwens net in reeks over geschreven over het amazonwout te vinden op standaard.be. De reeks heet conflict soja. Dus daarop zoeken. En het gaat vooral over de onbossing daar en de effecten daarvan. Zeker lezen dus. Maar het is niet alleen dat er daar in het amazonwout problemen zijn. Ja, nog heel opvallend op dit moment is bijvoorbeeld Uruguay. Uruguay is een land wat qua klimaat, qua ecologische voetafdruk eigenlijk vrij goed doet. Dat is een land dat aan het ontwikkelen is. Maar tegelijk, de voetafdruk niet gigantisch doet stijgen. Ze hebben een heel goed beleid daar.

[Transcript] DS Vandaag / Het klimaatkookpunt lijkt bereikt, maar we kunnen het nog keren

Tegelijk is Uruguay ook een land waarvan men zegt
het loopt vooruit op de klimaat
of het blijft weg van de vreselijke klimaatcurves.
Je hebt daar heel veel water, rivieren, aquifers,
dus doet water, bellen.
En nu uitgerekend Uruguay valt zonder water.
Daar is in Montevideo in de hoofdstad.
Zijn mensen al maanden aan het zuckelen.
Is er niet genoeg water, echt grote schaars,
waardoor men brakwater op de leidingen heeft moeten steken.
Mensen moeten zich daar wassen, koken met zout, water.
Er zijn ook grote protesten, dus dat zijn zeer atipische voorbeelden.
Ja, absoluut.
Maar goed, het was in de hele wereld een dramatische klimaatzomer.
Wij hebben eens een en ander op een rijtje gezet.
53,9 Celcius op zondag.
53,9 Celcius.
Hier in de U.S.
de heet is spijtig emergency room visits,
omdat het gebouwd is.
We zien recordbraking temperaties in Asië dit jaar ook.
Het is ongezienlijk hot, niet alleen in Spanje,
maar ook in Portugal en Morocco.
Alle drie landen, in fact, ontwikkelen record, ja.
Corfu has become the latest Greek islands
to issue evacuation orders,
as the country grapples with a series of devastating wildfires.
2023 has been declared the worst year ever
for wildfires in Canada,
and there's still six months to go.
Well now, leading scientists have told the BBC
they're concerned by the recent run of new climate records
being set, saying the speed and timing of them is unprecedented.
The era of global warming has ended,
the era of global boiling has arrived.
Die laatste uitspraak was van Antonio Guterres,
de VN-bas een paar weken geleden.
De Global Boiling noemt hij het nu,
het kookpunt van de klimaatopwarming.
Heeft hij een punt?
Ja, hij heeft zeker een punt.
We kijken om ons heen en we zien dat de wereld in brand staat
en veel lijken het nu pas te beseffen.

[Transcript] DS Vandaag / Het klimaatkookpunt lijkt bereikt, maar we kunnen het nog keren

Dat het echt serieus is.
Er is heel lang gezegd
dat de klimaatopwarming een gevaar zou zijn
voor de volgende generaties.
Maar wat Guterres zegt, het gebeurt nu.
Hij zegt, de wereld is niet aan het opwarmen,
de wereld is aan het koken.
En hij sprak in die speech ook over een cruel summer,
dus een vrede zomer.
Hij zegt, ja, de klimaatverandering is hier,
het is vreselijk en het is nog maar het begin.
Guterres is trouwens interessant als VN-bas,
die doet dat wel meer, zo hard uit de hoekomen,
onze gewetenschoppen.
Toen het laatste IPCC-rapport verscheen vorig jaar in april
is hij ook heel fel uit de hoekomen,
van het internationale klimaatpanel.
Dus toen was zijn oordeel ook vernietigend.
Zij zegt, het is een vernietigend verdikt van een jury,
een litanie van gebroken beloftes,
een catalogus van de schaamte.
Dus dat is hoe Guterres het doorgaans noemt,
omdat hij ook altijd wil wijzen op de urgencie
om nu te handelen.
Ik denk dat veel mensen het gevoel hebben
dat het plots niet enkel op die plaatsen waar we het niet verwachten,
maar ook op die plaatsen waar we het wel verwachten,
dat het veel sneller gaat.
Klopt dat of niet?
Als we bijvoorbeeld kijken naar Canada,
een land vol borreale bossen
waar branden eigenlijk noodzakelijk zijn
en een belangrijk rol spelen in dynamiek van de vegetatie,
ook daar zien we dat die branden,
die dus niet ongewoon zijn, eigenlijk extremer worden.
Het brandseizoen nu in Canada,
wat tussen begin mei en september loopt,
is nu al het hevigste brandseizoen
dat Canada ooit heeft gekend.
Cijfers die wetenschappers naar buiten hebben gebracht
in juli toen een aandaat
nu al 10 miljoen hectare is afgebrand in Canada,
dat is een oppervlakte drie keer zo groot als België,

[Transcript] DS Vandaag / Het klimaatkookpunt lijkt bereikt, maar we kunnen het nog keren

maar dat is ook een oppervlakte die dat negen keer groter is dan de oppervlakte die vorig jaar is afgebrand in Canada en het seizoen is nog niet voorbij.

En hoe komt dat?

Na jaar zie je dat er records gebroken worden, hitte records aan land, in de oceanen, er is een trend naar inderdaad grotere oppervlaktes die branden, dan meer overzoomingen, meer orkanen, dus die versnelling is duidelijk.

Dat zie je in de cijfers, dat heeft onder andere te maken met feedback-effects, dus weerslag-effects waarbij fenomenen elkaar aanwakkeren.

Dus je hebt bijvoorbeeld droogte en hitte die op elkaar inwerken en het elkaar versterken.

Dus je krijgt heel snel een spiraal waarbij het erger wordt.

Hitte leidt bijvoorbeeld ook tot meer tropische stormen, tot meer hevige regen omdat de lucht opwarmt en dus meer water dan bevat.

En dus krijg je meer hevige...

Dus die dingen werken op elkaar in...

Wat je ook ziet, is dat een minimale opwarming.

Dus we zijn nu 1,2 graden warmer al, de weel is al 1,2 graden opgewarmd in opzichte van het industriële tijdperk.

En we moeten onder anderhalf blijven.

Die cijfers naar de coma, dat lijkt niet veel, maar dat is een gemiddelde wereldwijd over een heel jaar.

Maar dat verbergt eigenlijk extreme temperatuurverschillen die lokaal kunnen plaatsvinden.

En die zorgen ervoor dat effecten meteen heel groot zijn.

Een 0,1 grad extra wereldwijd betekent exponentieel veel meer klimaatgaas.

Zo moet je het een beetje zien.

En wat je ook ziet, is dat we kantelpunten bereiken.

Tipping points waarbij een spiraal in werking gaat die niet meer te stoppen valt.

Een typisch voorbeeld van een kantelpunt zou zijn als de ijskappen smelden.

Daar zijn we natuurlijk nog niet, maar een kantelpunt waar we wel bijna zijn, is bijvoorbeeld het regenwoud.

Dat dreigt in te storten de Amazonen.

In Attijns-Amerika zeggen wetenschappers dat we bijna op het punt zijn

[Transcript] DS Vandaag / Het klimaatkookpunt lijkt bereikt, maar we kunnen het nog keren

waarbij het woud zodanig is aangetast
dat het zichzelf niet meer kan instand houden.
En als we niet actief ingrijpen, gewoon zal verdwijnen.
Op termijn, een ander immanent
en potentieel heel gevaarlijk kantelpunt
is in de oceaan de golfstroom.
Het warm en koude water
dat doorheen de oceaanen vervoerd wordt,
die dreigt ook stil te vallen.
Met heel veel extreme weer tot gevolg als dat gebeurt.
Dus je ziet die kantelpunten die bereikt worden,
die feedback-effecten,
waardoor het ook effectief, snel, veel erger wordt.
Dat is niet alleen een indruk die je hebt.
Ik denk ook aan een mooie quote van een oceanoloog,
wel eens Brooker die zei,
de climate is an angry beast
en we are poking it with a sharp stick.
Dus we moeten wel opletten.
We zijn echt met vuur aan het spelen.
Sommige streken worden wel effectief onleefbaar
als het zo verder gaat.
Ja, dus er zijn nu al plaatsen op de planeet
waar recordtemperaturen opgetekend worden,
waar door sommige regio's flirten met de onleefbaarheid.
Een typisch fenomeen daar,
misschien moeten we dat eventjes uitleggen,
is de wet bulb temperature.
Dat is eigenlijk letterlijk vertaald,
is dat de natte booltemperature.
En dat is eigenlijk de combinatie van hitte
en luchtvochtigheid en nog een aantal andere parameters.
Dus dat is niet gewoon grade celsius,
zoals een normale temperatuur,
maar die temperatuur met combinatie van warmte en vochtigheid.
En bij een natte booltemperature van 35 graden
wordt het voor de mens eigenlijk onleefbaar.
Dat kan je als gezonde, vitte mens
niet langer dan een aantal uur volhouden.
Dat is eigenlijk het punt waarop je niet meer kan zweten,
waardoor je niet meer je warmte kan kwijtgraken
en je lichaam te veel opwarmt.
Ja.

[Transcript] DS Vandaag / Het klimaatkookpunt lijkt bereikt, maar we kunnen het nog keren

Voor de duidelijkheid,
dat gaat dus om een hoge luchtvochtigheid
plus een hoge temperatuur van 35 graden.
Nee, nee, nee.
Dat lijkt nu...
Dat is een aparte soort index, niet grade celsius.
Het is een natte booltemperature
die een resultante is van hitte en luchtvochtigheid.
En er zijn een aantal plekken
waar we die natte booltemperature van 35 graden,
dus de onleefbaarheid, al hebben bereikt in de wereld.
Dat is al een paar keer gebeurd in India en in Pakistan.
Vooral de Indusvalais hier heel kwetsbaar voor.
En deze zomer zaten we ook bijna in Iran
waar je natte booltemperature had van bijna 34 graden.
Ja, oké.
Het is wel allemaal niet onvrolijk van te worden
in een en ander woord.
Nog positief uit te drukken.
Het is alleen maar doem en gloem.
Ja, als je naar de fysieke realiteit kijkt,
dan gebeuren er dingen die niet echt fijn zijn.
En we hopen bij deze ook dat onze luisteraars niet afhaken.
Helemaal ontmoedigd.
Natuurlijk, er zijn ook redenen om optimistisch te zijn.
Het is echt heel dubbel.
Je ziet dat enorm snel het venster zich sluit
om nog in te grijpen.
Er gebeuren van allerlei vreselijke dingen.
Maar tegelijk hebben wij wel de tools in handen
om er iets aan te doen.
We kunnen onszelf uit deze chaos redden.
En dat gebeurt ook, als je ziet,
de immense inspanning die gebeurt.
Wereldwijd, vooral om de economie te decarboniseren,
dus eigenlijk af te helpen van de fossiele verslaving.
Dat is immens.
Dat is een enorme opgave voor de mensheid.
Dus het compleet herdenken van energie, transportsystemen,
industrie, huishoudens enzovoort.
Maar dat gebeurt.
En het is wel interessant om te zien
waar het enorme rotvaart landen als Amerika op dit moment.

[Transcript] DS Vandaag / Het klimaatkookpunt lijkt bereikt, maar we kunnen het nog keren

Maar ook China, India, de Europese Unie,
investeren in hernieuwbare energie
in andere industriële processen.
Waarbij we ook, daar heb je ook tipping points.
We nadelen nu het kantelpunt
waarbij de alternatieve energiebronnen
de fossiele overnemen.
Het internationale energieagentschap heeft recent
nog zijn prognoses moeten bijstellen,
positief moeten bijstellen,
omdat zij nu verwachten
dat dus de elektriciteitsopwekking
uit hernieuwbare energie,
die van fossiel, dus kolengas, olie,
zal overtreffen tegen begin 2025.
Dus niet meer lang.
Veel sneller dan verwachten.
Het wordt immens geïnvesteerd in hernieuwbare energie.
Dus wat onze energiesystemen betreft,
zijn we heel snel aan het gaan.
Je ziet ook dat de prijzen voor
in elektriciteit uit wind en zon
in veel gevallen al goedkoper zijn dan die uit fossiel.
Dus voor investeerders is het eigenlijk
een no-brainer.
Dat is ook de financiële logica
die investeren daar ook in.
Tegelijk natuurlijk is het altijd dubbel.
Het blijft een race tegen de klok.
En er zijn ook sectoren waar het heel moeilijk gaat,
luchtvaart, scheepvaart.
Er is ook heel veel weerstand.
Een heel belangrijk is bijvoorbeeld
het voedselsysteem, verantwoordelijk voor
een derde van alle wereldwijde emissies.
Dat keren.
Minder bosomhakken,
anders eten, minder vlees eten,
andere productiemethoden.
Dat blijkt veel moeilijker.
Daar zit de weerstand veel veller.
En in het globaal zie je ook wel
dat je dat moet ook wel zien.

[Transcript] DS Vandaag / Het klimaatkookpunt lijkt bereikt, maar we kunnen het nog keren

Dus ondanks het feit dat we aan het racen zijn
naar een ander energiesysteem
blijven de emissies wel nog altijd stijgen.
Dan zie je hoe groot die opgave is.
En eigenlijk
voor 2025
moet de globale uitstoot
van Bruukkascassen piken.
Dat wil eigenlijk zeggen volgend jaar.
Moogen we maximaal uitstoot
en dan moet het razendsnel naar beneden gaan.
En wat je nu ziet is dat we dit jaar
nog een absolute record van globale uitstoot
hebben opgetekend.
En we zijn ook
volgens rapporten die daar
van bijvoorbeeld de EarthSystemScienceData
die houden al die cijfers bij
blijkt dat we heel snel ons koelstofbudget
aan het opsoeperen zijn.
Dus wat we nog mogen
de atmosfeer instuwen.
Dus het is heel dubbel.
Je hinkt echt tussen hulp en wandel.
En dan meer die Amazone ook afkaft
hoe lager dat koelstofbudget is.
Dus dat is weer zo'n feedback effect
voor onderstand.
Dus absoluut.
En daar zie je dat er als het over technologie gaat
en energie.
Daar zijn we eigenlijk vrij goed bezig.
Maar als voeding
vaak ook transport
wordt, is het veel moeilijker.
Dat wil dan toch eigenlijk
zeggen dat het klimaatakkoord
dat ze landen hebben ondertekend
in Parijs in 2015
dat we daar niet gaan halen.
En dat is waar de VN altijd op hamert.
We hebben nu nog één jaar
om te pieken in globale uitstoot

[Transcript] DS Vandaag / Het klimaatkookpunt lijkt bereikt, maar we kunnen het nog keren

wat we dus nog altijd aan het doen zijn
en dan moet het razendsnel naar beneden.
In theorie kan dat nog
dat dat zou nog kunnen.
De vraag is of het in de praktijk ook
zullen kunnen doen.
Ook heel veel politieke weerstand
de typische discussie overhaalbaar
en betaalbaar die wij hier ook heel goed kennen
in Vlaanderen.
Maar dus ja, je hebt wel gelijk Samira.
Er zijn heel veel wetenschappers en waarnemers
die de anderhalve graad opgegeven hebben
en die zich nu volledig richten
op die twee graden.
Dat is die andere Drempel
Plan B.
Exponentieel dramatischer.
Maar dus het kan nog altijd, anderhalve graad
als we heel snel handelen.
Ja, goed.
Gek genoeg hadden we
in België deze zomer
wat we een normale belgische zomer
noemen
of toch al deze jaar lang zo noemen.
Maar dat voelde plots
als iets vreemd.
Het lijkt wel als of
normaal het nieuwe normaal
geworden is, dat we
er nu, ja, dat we daar aan gewend
geraken.
Ja, en je voelt ook naarmate
dat zomermaanden naderen
dat we daar ook bij onze redactie
vaak discussies over hebben over hoe
we over zulke rampen
en ook over zulke extremen
eigenlijk moeten berichten.
Ook nu in deze podcast gebruiken we heel veel
horen schat
dat vol superlatieven eigenlijk zit.

[Transcript] DS Vandaag / Het klimaatkookpunt lijkt bereikt, maar we kunnen het nog keren

En je probeert eigenlijk een urgentie
over te brengen die
heel langzaam is
op een bepaalde manier omdat die gevolgen
zich zo
langzaamaan eigenlijk tonen
komt die urgentie
dan ook niet helemaal over.
Dat is een heel dubbele manier om over te berichten
want
we moeten het hebben over die records
we moeten die hits
en die extremen allemaal beschrijven
maar de vraag is ook hoe dat dan overkomt
en in hoeverre kan je nieuwe insteken
vinden om die urgentie ook te
blijven benadrukken.
Het grootste gevaar
van de vaststelling
dat app normaal het nieuwe normaal wordt
en deze zomer is de uitzondering
die de regel bevestigt.
Het feit dat we over kwakkelweerschrijven
als groot nieuws is een duidelijk bewijzer
en die apathie of het gevoel
van het is toch te laat
dat is eigenlijk onze grootste
vijand bijna op dit moment.
We moeten wel er nog in geloven
dat er nog iets aan kan worden gedaan.
Voor wat ik had vorige week in een interview
met een belangrijke Braziliaanse
klimaatwetenschapster
die na de mislukte Amazonentop
ze zijn er dus weer niet in geslaagd
om een harde stop
op ontbossing af te spreken
in de Amazonen
die Luciana Gatti geeft ze
als wetenschapster ook wanhopig
die ziet in haar modellen wat er aan het gebeuren is
ze ziet hoe dat woud
aan het instorten is

[Transcript] DS Vandaag / Het klimaatkookpunt lijkt bereikt, maar we kunnen het nog keren

een van de grootste klimaatbuffers ter wereld
die ze heeft gezegd of ik naar een horrorfilm
kijk en niks kan doen
maar als je dan vraagt
verliees je dan de hoop en de moed
dan is ze heel ferm
dan zegt ze dat mag niet
we mogen nooit de moed verliezen
en die wanhop gemixt
met een soort van apathie
of lethargie of het gevoel
het is te laat
dat is echt een doodlijke cocktail
dus we moeten niet laten gebeuren
en hoe kunnen wij dan als media
we zitten in een cruciaaltijdsgevrucht
waar er zoveel moet gebeuren
en zoals ik zei, er gebeurt ook heel veel
en wij staan er als media
als waarnemers naar te kijken
waarbij je aan de ene kant ziet van
ons leefmilieu
ons klimaat gaat om zeep
en tegelijk is er zoveel wat we wel doen wat goed is
en ik denk dat we
continu weg en weer
geslingerd worden ook wij als journalisten
tussen die hoop en die wanhop
en dat het de bedoeling is
pijlers belichten
dat we zowel blijven schrijven
over hier had het volledig fout
en dat we dat ook niet onder de mat vegen
om de mensen niet te ontmoedigen
maar dat we tegelijk ook vertellen
hoe het wel kan
waar de kansen zitten voor onze economie
voor ecosystemen
voor een betere planeet
en daar moet je ook over blijven schrijven
laat ons hopen dat de podcast goed binnenkomt
maar dat denk ik wel
bij de Leisterhaar

[Transcript] DS Vandaag / Het klimaatkookpunt lijkt bereikt, maar we kunnen het nog keren

graag gedaan
dit was vandaag
de dagelijkse podcast van de standaard
bedankt voor het luisteren
volg ons op Spotify, Apple podcast
of een of andere podcastplatform
als een gratis FDS podcast
kan je niet alleen ons werk beluisteren
maar ook de beste podcasttips terugvinden
alle credits van de podcast die je net hoorde
vind je op standaard.be
schijnenstreep podcast
reageren kan via podcastatstandaard.be